

Bedirhan Sezer ÖNER

Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Amasya, Türkiye

Hüseyin DELİBALTA

İnönü Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu, Malatya, Türkiye

GİRİŞ

Ceza muhakemesinin gayesi kamu düzeninin bozulmasına sebep olan kanunda suç olarak tarif edilen bir davranışın gerçekleşmesinden sonra failin/faillerin tespit edilip, hukuka ve kanuna uygun, adil bir şekilde yargılandıktan sonra hak ettiği yaptırımlara (ceza ve güvenlik tedbirlerine) çaptırılmasıdır.¹ Diğer bir söylemle ceza muhakemesinin görevini kamu otoritesinin (devletin) tek başına cezalandırma yetkisinin belirlenmesi ve yürütülmesine dair kuralların saptanması olarak söylemek mümkündür.² Bu yetkileri kullanırken kendisi dahil herkesin uyması gereken kurallar olarak hüküm altına alınmıştır.³

Ceza muhakemesine hakim olan temel ilkeler vardır. Adil yargılanma hakkı başta olmak üzere, kendisi aleyhine delil vermeme hakkı, davasız yargılama olmaz ilkesi, araştırma mecburiyeti ilkesi, maddi gerçeğin re'sen araştırılması ilkesi, delillerin doğrudan doğrualığı ilkesi, vicdani delil sistemi, şüpheden sanık faydalanır ilkesi, duruşmanın açıklığı ilkesi, silahların eşitliği ilkesi gibi sıralamak mümkündür.⁴

¹Yenisey F. Ve Nuhoglu A., Ceza Muhakemesi Hukuku, Ekim 2015, Ankara, Seçkin Yayınları, s.59

²Ünver Y., Hakeri H., Ceza Muhakemesi Hukuku, Ocak 2012, Ankara, Adalet Yayınevi, s.8

³5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m. 1 "Kanunun kapsamı" Madde 1- (1) Bu Kanun, ceza muhakemesinin nasıl yapılacağı hususundaki kurallar ile bu sürece katılan kişilerin hak, yetki ve yükümlülüklerini düzenler.

⁴Yenisey F. Ve Nuhoglu A., Ceza Muhakemesi Hukuku, Ekim 2015, Ankara, Seçkin Yayınları, s.64-68

Kaynakça

1. Yenisey F., Nuhoğlu A., Ceza Muhakemesi Hukuku, Ekim 2015, Ankara, Seçkin Yayınları,
2. Ünver Y., Hakeri H., Ceza Muhakemesi Hukuku, Ocak 2012, Ankara, Adalet Yayınevi
3. Hakeri H. ve Ünver Y., Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, Mayıs 2015, Ankara, Adalet Yayınevi,
4. Özbek V. Ve arkadaşları, Ceza Muhakemesi Hukuku Temel Bilgiler, Eylül 2017, Ankara, Seçkin Yayıncılık,
5. Seyhan E., Temel Patlayıcı Bilgiler ile Patlama Sonrası olay Yeri İncelemesi, Ocak 2015, Ankara, Seçkin Yayıncılık,
6. Mahmutoğlu F. S., “ Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması” [http:// fsmahmutoglu.av.tr/pdf/76b00da1de336791f454b4977f6319d9cdf4656d7818071225.pdf](http://fsmahmutoglu.av.tr/pdf/76b00da1de336791f454b4977f6319d9cdf4656d7818071225.pdf), (son erişim tarihi 10.11.2018).
7. İpekçioğlu Pervin Aksoy, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma”, İÜHFİM, Cilt 70, Sayı, 1. (İÜHFİM C. LXX, S. 1, s. 19 H 38, 2012)
8. Çolak H. Ve Taşkın M., Açıklamalı-karşılaştırmalı-uygulamalı Ceza muhakemesi Kanunu, 2005 Ankara, Seçkin Yayınları,
9. Aygün A., “Beden Muayenesi Ve Vücuttan Örnek Alma” <http://www.uyusmazlik.gov.tr/Resimler/Pdfler/Makaleler/30-11-20172aydinaygun.pdf>,
10. Yılmaz E., Hukuk Sözlüğü, 1996, Ankara, Yetkin Yayınları,
11. İçel K, Ünver Y., Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 15, Delil ve İspat, Ekim 2014, Ankara, Seçkin Yayıncılık,
12. Anayasa Mahkemesi, K.T. 19.1.2012, E.S: 2011/43, KS: 2012/10, R.G. Tarih-Sayı: 05.04.2012-28225
13. Yargıtay, Ceza Genel Kurulu, T. 22.10.2013, E: 2012/10-1335 K: 2013/423
14. http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=%20bilimsanat&kategori=terim&kelimeget=delil&hngget=md (son erişim tarihi 10.11.2018)
15. Polisin Adli Görevlerinin Yerine Getirilmesinde Delillerin Toplanması, Muhafazası ve İlgili Yerlere Gönderilmesi Hakkında Yönetmelik, Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi: 17/02/1983, Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 17962
16. Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler Ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete Tarihi: 01.06.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25832